

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 41693-2022

Medewerker	:	Anke Mensen-Wolbert
Team	:	Bedrijfsvoering en Communicatie
Datum	:	31 augustus 2022
Portefeuillehouder	:	wethouder H. Olthof

<p>BIJLAGEN:</p> <p>☒ Brief contractbeëindiging Gazprom (41702-2022)</p> <p>☒ Tekst raadsnieuwsbrief (41693-2022)</p>
<p>AFSTEMMING MET →</p> <p>☒ team Bedrijfsvoering</p> <p style="padding-left: 20px;">☒ financieel</p>
<p>☒ Actief openbaar</p> <p>☐ Niet actief openbaar</p> <p>☐ Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota</p>
<p>ONDERWERP</p> <p>Voortgang opzeggen contract Gazprom</p>

ADVIES AAN burgemeester en wethouders

1. Kennis te nemen van de voortgang in het proces rondom het opzeggen en opnieuw aanbesteden van een gasleveringscontract
2. Kennis te nemen van de voorlopige financiële gevolgen van deze contractwijziging.
3. Besluiten de raad te informeren met bijgevoegd voorstel voor de raadsnieuwsbrief.

SAMENVATTING

Op 31 mei jl heeft het college van B&W besloten om het contract met Gazprom Energy NL op te zeggen en een versnelde aanbestedingsprocedure in gang te zetten voor een nieuwe leverancier. Inmiddels hebben we Vattenfall als nieuwe leverancier van gas gecontracteerd en het contract met Gazprom opgezegd. De financiële gevolgen van dit nieuwe gascontract en mede hierdoor ook de gevolgen voor de prijzen voor electriciteit zijn echter fors, zowel voor de gemeente als voor onze maatschappelijke partners.

INLEIDING

Op 31 mei jl heeft uw college het volgende besloten:

1. Een versnelde aanbestedingsprocedure met onderhandeling voor het leveren van gas in gang te zetten ter overbrugging naar de huidige einddatum van 31 december 2023;
2. Gelet op het vijfde EU-sanctiepakket het huidige contract met Gazprom Energy NL te beëindigen nadat een nieuwe leverancier is gecontracteerd;
3. De genomen besluiten in te brengen bij het Inkoopcollectief Energie Stedendriehoek/DOWR;
4. De tekst voor de raadsnieuwsbrief vast te stellen en aan te bieden aan de gemeenteraad.
5. De nota en het besluit openbaar te maken nadat de laatste deelnemer aan het Inkoopcollectief Energie van de Stedendriehoek tot een eensluidend standpunt heeft besloten.

Inmiddels is door het inkoopcollectief Stedendriehoek/DOWR uitvoering gegeven aan dit collegebesluit om het contract over gasleveranties met Gazprom te ontbinden en een nieuwe leverancier voor gas te vinden. In dit collegevoorstel willen we u informeren over een drietal zaken:

1. de voortgang in het versnelde aanbestedingsproces
2. de voortgang in het opzeggen van het contract van Gazprom Energy NL
3. de financiële gevolgen op hoofdlijnen voor onszelf en onze partners.

Daarnaast stellen we voor de raad te informeren met bijgevoegd voorstel voor de raadsnieuwsbrief.

Financieel is dit helaas geen aantrekkelijk perspectief. Het goede nieuws is dat we een leverancier voor gas hebben gevonden.

Er heeft een verkorte aanbesteding plaats gevonden waarin slechts twee partijen geïnteresseerd waren Greenchoice en Vattenfall. Vattenfall is hierin als beste partij naar voren gekomen.

Inmiddels is het contract met Vattenfall voor de levering van gas voor de periode van 01-10-2022 t/m 31-12-2023 ter vervanging van het contract met Gazprom door alle deelnemers van het collectief ondertekend.

Met dit contract zijn de opslagen voor Vattenfall op de beursprijzen vastgesteld. Het totale volume gas voor de contractperiode t/m 31-12-2023 is inmiddels vastgelegd. De tarieven zijn gemiddeld over de gehele contractperiode bijna acht keer zoveel dan we aan Gazprom zouden betalen. Het vierde kwartaal 2022 8,2 zoveel en voor geheel 2023 7,7 zoveel. Zie onderstaand overzicht.

BEOOGD RESULTAAT

Informeren van college en raad

KADER

-

ARGUMENTEN

1. Voortgang versnelde aanbesteding

Door het inkoopcollectief Stedendriehoek/DOWR is uitvoering gegeven aan het collegebesluit om het contract over gasleveranties met Gazprom te ontbinden en een nieuwe leverancier voor gas te vinden.

Er heeft een verkorte aanbesteding plaats gevonden waarin slechts twee partijen geïnteresseerd waren Greenchoice en Vattenfall. Vattenfall is hierin als beste partij naar voren gekomen.

Inmiddels is het contract met Vattenfall voor de levering van gas voor de periode van 01-10-2022 t/m 31-12-2023 ter vervanging van het contract met Gazprom door alle deelnemers van het collectief ondertekend.

2. Opzeggen contract Gazprom Energy NL

De gemeente Olst-Wijhe heeft evenals de gemeente Deventer en Raalte donderdag 1 september het contract opgezegd. De brief waarmee dit is gebeurd treft u bijgaand aan.

3. Financiële gevolgen

Gas

Financieel biedt het contracteren van de nieuwe gasleverancier helaas geen aantrekkelijk perspectief. Met dit contract zijn de opslagen voor Vattenfall op de beursprijzen vastgesteld. Het totale volume gas voor de

contractperiode t/m 31-12-2023 is inmiddels vastgelegd. De tarieven zijn gemiddeld over de gehele contractperiode bijna acht keer zoveel als dat we aan Gazprom zouden betalen. Het vierde kwartaal 2022 8,2 zoveel en voor geheel 2023 7,7 zoveel.

Electriciteit

De vastlegging van elektriciteit is het afgelopen half jaar ernstig gestagneerd. De laatste jaren was er een inkoopstrategie waarbij ieder kalenderjaar in 10 van tevoren vastgestelde momenten dit vastlegden. Door de rampzalige ontwikkelingen ook op de elektriciteitsmarkt kon het kernteam dit een aantal keren niet vastleggen. Inmiddels heeft het kernteam weer een paar keer vast kunnen leggen (tegen hele hoge prijzen) waardoor nu 60 % van het volume voor 2023 is vastgelegd. Het gemiddelde tarief van die 60% vastleggingen ligt ongeveer 4,5 keer zo hoog als het tarief voor 2022. En de prijsontwikkeling is heel onzeker.

Doorrekening voor Olst-Wijhe

Een doorrekening voor de gemeente Olst-Wijhe en het inschatten van het directe financieel effect van de gestegen energieprijzen in de gemeentelijke energierekening gaat gepaard met diverse onzekerheden. De verbruikscijfers zijn niet jaarlijks constant, waardoor een onder- of overschatting kan optreden. De verbruikscijfers zijn van 2021 waardoor er vanwege corona waarschijnlijk een onderschatting van het nadeel plaatsvindt. Daarnaast is op het gebied van elektriciteit het tarief voor heel 2023 niet bekend, waardoor met een verwachting is gewerkt op basis van het tarief van het ingekocht volume van 60% van het verwachte jaarverbruik. Ook fiscale maatregelen zijn niet exact bekend, waardoor niet te becijferen is wat de voorgenomen verschuiven van belasting op elektriciteit naar belasting op gas per saldo betekent voor de gemeente. Voor 2022 zijn de tarieven wel bekend, maar moet er op het gebied van gas rekening worden gehouden met de impact van het opzeggen van het energiecontract met Gazprom in alleen het vierde kwartaal, waarbij het verbruik in het laatste kwartaal geschat is op 35% van het jaarverbruik. Meerjarig is ook niet bekend hoe de tarieven zich ontwikkelen, want dat hangt af van mogelijke verschuivingen binnen zowel het verbruik van energie als de productie van energie. Bijna zeker is dat de tarieven op middellange termijn niet teruggaan naar het oude lage niveau. Samenvattend verwachten we het volgende:

Direct effect gemeente		
effect in euro's	2022	2023
Gas	36.400	96.000
Elektriciteit	28.300	404.600
Totaal	64.700	500.600

Uit bovenstaande tabel is duidelijk te halen dat vooral de verwachte stijging van de energiekosten ons in 2023 parten gaat spelen. Qua gas is alleen sporthal de Hooiberg een pand met grootverbruik, maar op het gebied van elektriciteit zijn dit de openbare verlichting en het gemeentehuis. Juist het tarief van elektriciteit gaat nog met grote onzekerheden gepaard.

Direct effect heffingen*		
effect in euro's	2022	2023
Rioolheffing	7.200	105.100

* -neutraal voor de exploitatie, niet voor het tarief/voorziening

Voor de rioolheffing is sprake van een kostenstijging vanwege het elektriciteitsverbruik van de pompen en gemalen. Dit wordt in eerste instantie opgevangen binnen de voorzieningen riolering en zorgt op termijn voor een stijging van het tarief. Voor de exploitatie heeft dit geen effect, mits het tarief 100% kostendekkend blijft.

Partners

Een tweetal partners liften mee op ons contract. Ook zij krijgen te maken met hogere energieprijzen. Het effect voor de partners die meeliften op ons contract zijn enorm zoals te zien is in de tabel. Het is zeer waarschijnlijk om te stellen dat zowel Ut Huus als stichting de Welters deze kostenstijging niet kan dragen.

Direct effect partners*		
effect in euro's	2022	2023
Ut Huus**	52.800	306.100
Gas	52.800	139.600
Elektriciteit	n.v.t.	166.500
Zwembad de Welters	10.900	127.000
Gas	1.000	2.800
Elektriciteit	1.500	22.100
Restwarmte ***	8.400	102.100
Totaal	63.700	433.100

* - partners die meeliften op ons energiecontract

** - Ut Huus heeft zelf al rekening gehouden met beperkt hogere kosten

*** - schatting, tarieven zijn gekoppeld aan gas en elektriciteit

Een derde effect van de prijsstijgingen is de kans dat andere partners die niet direct aan ons contract zijn gekoppeld maar wel te maken krijgen met hogere prijzen in de toekomst een beroep doen op de gemeente. Deze kosten zijn voorlopig niet in te schatten.

4. Informeren gemeenteraad

De gemeenteraad is gedurende de afgelopen maanden meermaals geïnformeerd door een bericht in de raadsnieuwsbrief. Ook nu is er weer een moment de raad te informeren. Een voorstel voor een bericht in de raadsnieuwsbrief treft u bijgaand aan.

RISICO'S (financieel/juridisch)

Zie boven

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Zie boven

AANPAK/UITVOERING

De ontwikkelingen rond Gazprom blijven ondertussen doorgaan. In de uitzending van het televisieprogramma Nieuwsuur van 25 augustus jl. kwam aan de orde dat gemeenten onterecht gedwongen worden tot nieuwe en dure gascontracten. Omdat Gazprom Energy inmiddels in Duitse handen is, zouden de contracten niet meer opgezegd hoeven te worden. Naar aanleiding van deze uitzending heeft het Inkoopcollectief advies gevraagd aan het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Het ministerie van EZK blijft bij het standpunt dat Gazprom Russisch eigendom is en de contracten wel opgezegd moeten worden. Inmiddels zijn er door meerdere politieke partijen Kamervragen over deze beleidslijn gesteld aan minister Jetten van Klimaat en Energie. Het Inkoopcollectief houdt deze ontwikkelingen nauw in de gaten.